

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001960

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-05-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солнцева Олена Анатоліївна

2. Olena A. Solntseva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9295-6517

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 02-07-2024

Спеціальність за освітою: 053 Психологія

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, буд. 8, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ.5851

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, буд. 8, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, буд. 8, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01.11, 14.01.11, 14.01.45, 14.01.45, 14.01.82, 14.01.82

Тема дисертації:

1. Виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі
2. Education of social maturity of high school students in an inclusive educational environment

Реферат:

1. У дисертаційній роботі обґрунтовано актуальність проблеми виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі, її зв'язок із науковими програмами й темами, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів; висвітлено теоретикометодологічну основу дослідження проблеми виховання соціальної зрілості, сучасний науковий дискурс соціально-філософських, психологічних, педагогічних та теоретико-методологічних засад проблеми виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі, створення інклюзивного освітнього середовища та його вплив на процес виховання; наведено дані про апробацію результатів експериментальнодослідницької роботи. Теоретично проаналізовано, систематизовано, узагальнено наукові висліди проблематики виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі, уточнено зміст понятійного

апарату дослідження, зокрема, таких понять, як «зрілість», «соціальна зрілість», «соціальна зрілість старшокласників», «виховання соціальної зрілості старшокласників», «інклюзивне освітнє середовище». Визначено що, зрілість людини розуміється як її певний стан, властивість, характеристика, визначення певних етапів та результатів розвитку, оцінка досягнення. Сутність поняття «соціальна зрілість» розглядається як інтегральна особистісна якість, що включає в себе розуміння соціальних процесів та явищ, усвідомлення сутності соціальних ролей, здатності до конструктивної взаємодії на основі суспільних норм, цінностей і моральних принципів. Соціальна зрілість старшокласників тлумачиться, як інтегральна особистісна якість, що виявляється через ціннісне та толерантне ставлення до людей, дотримання правил і норм поведінки, прийнятих у суспільстві, спрямована на розвиток потреби соціально спрямованої поведінки, усвідомлення сутності соціальних ролей, створення продуктивних соціальних взаємозв'язків та ефективної міжособистісної комунікації в процесі спільної діяльності. Поняття «інклюзивне освітнє середовище» розглянуто як сукупність умов, матеріально-технічних та освітніх ресурсів, а також міжособистісних відносин, які виникають в процесі взаємодії всіх суб'єктів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей, що сприяє досягненню цілей освітнього процесу. Встановлено що виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі виявляється як педагогічна взаємодія, що є особливою формою взаємозв'язку між суб'єктами освітнього процесу, котра сприяє не лише збагаченню знань і вмінь, а й розвитку емпатії, взаємоповаги, вихованню гармонійної особистості, здатної до побудови відкритого та різноманітного соціуму, що має вагоме значення в інклюзивному освітньому середовищі.

2. The thesis substantiates the relevance of the problem of raising the social maturity of high school students in an inclusive educational environment, its connection with scientific programs and topics, defines the object, subject, goal, task, research methods, reveals the scientific novelty, theoretical and practical significance of the obtained results; the theoretical and methodological basis of the study of the problem of raising social maturity, the modern scientific discourse of socialphilosophical, psychological, pedagogical and theoretical-methodological foundations of the problem of raising the social maturity of high school students in an inclusive educational environment, the creation of an inclusive educational environment and its influence on the process of education are highlighted; data on the approbation of the results of xperimental and research work are given. Theoretically analyzed, systematized, and summarized the scientific findings of the problems of raising the social maturity of high school students in an inclusive educational environment, clarified the content of the conceptual apparatus of the research, in particular, such concepts as "maturity", "social maturity", "social maturity of high school students", "education of social maturity of high school students" ", "inclusive educational environment". It is determined that the maturity of a person is understood as his certain state, property, characteristic, definition of certain stages and results of development, assessment of achievement. The essence of the concept of "social maturity" is considered as an integral personal quality, which includes understanding of social processes and phenomena, awareness of the essence of social roles, ability to constructive interaction based on 9 social norms, values and moral principles. The social maturity of high school students is interpreted as an integral personal quality that manifests itself through a valuable and tolerant attitude towards people, compliance with the rules and norms of behavior accepted in society, aimed at developing the need for socially oriented behavior, awareness of the essence of social roles, the creation of productive social relationships and effective interpersonal communication in the process of joint activity. The concept of "inclusive educational environment" is considered as a set of conditions, material, technical and educational resources, as well as interpersonal relations that arise in the process of interaction of all subjects of education, taking into account their needs and capabilities, which contribute to the achievement of the goals of the educational process. It has been established that the education of social maturity of high school students in an inclusive educational environment is manifested as pedagogical interaction, which is a special form of interaction between the subjects of the educational process, which contributes not only to the enrichment of knowledge and skills, but also to the development of empathy, mutual respect, and the education of a harmonious personality capable of to building an open and diverse society, which is of great importance in an inclusive educational environment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Солнцева О.А., Ягоднікова В.В. Виховання толерантності учнів як педагогічна проблема. Перспективи та інновації науки. 2022. №8 (13). С. 346– 352. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8\(13\)-346-354](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8(13)-346-354)
- Солнцева О.А., Ягоднікова В.В. Чинники розбудови інклюзивного освітнього середовища. Вісник науки та освіти. 2023. № 3(9). С.630–645. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3\(9\)-630-644](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3(9)-630-644)
- Солнцева О.А. Дослідження вихованості соціальної зрілості старшокласників. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 3 (31). С.1226–1234. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3\(31\)-1226-1234](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3(31)-1226-1234)
- Babiak O. O., Lyakhova N. A., Okhrimenko I. M., Orlenko I. M., Pavlenko K. M., Solntseva O.A. The Impact of Level of Emotional Intelligence Development in High Schoolers with Intellectual Disabilities on Their Health Status. Journal of the Polish of Balneology and Physical Association. 2022. Vol. LXIV, No 2 (168), P.155– 160. (Web of Science). DOI: <https://www.researchgate.net/publication/359047642>
- Белоусова Р.В., Солнцева О.А. Толерантність як умова інклюзивного освітнього простору Нової української школи. Освіта у контексті шкільних змін: теорія, методика, практика: монографія / Л.К. Задорожна, В.В. Ягоднікова, Г.М. Сагач та ін. / за заг.ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2021. С. 114– 234. URL: <https://dspace.oano.od.ua/server/api/core/bitstreams/3baaf345-3f9e-442b8e7b-64dcf89e1bfa/content>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: розробка моделі виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі, комплексної методики діагностування рівнів вихованості соціальної зрілості старшокласників, розроблено програму підготовки педагогів до виховання соціальної зрілості старшокласників в інклюзивному освітньому середовищі «сприяння розвитку інклюзії», розроблено цикл тренінгових занять «концептосфера соціального досвіду», розроблених інтерактивних вправ «комунікативний дайджест для старшокласників».

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ягоднікова Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Yahodnikova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5050-2189

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, буд. 8, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кічук Надія Василівна

2. Nadiia V. Kichuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5963-7802

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канішевська Любов Вікторівна

2. Lyubov V. Kanishevs'ka

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пріма Дмитро Анатолійович
2. Dmytro A. Prima

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2102-9932

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельбицька Світлана Михайлівна
2. Svitlana M. Strelbytska

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1085-2456

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, буд. 8, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Букач Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Букач Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Балашенко Інна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна